

אֲשֶׁר נִשְׁבַּעַתְּ לָהֶם בְּךָ, בְּאִינּוֹן
 שְׁלֹמֶעֱלָה בְּאוֹתָם שְׁשׁוּרִים בְּךָ.
 וּתְדַבֵּר אֲלֵהֶם אַרְבֵּה אֶת זֶרְעֶכֶם
 וּגּו'. אֲשֶׁר אָמַרְתִּי, אֲשֶׁר אָמַרְתָּ
 הֲיֵה צְרִיף לְהִיּוֹת! אֲלֵא הַקְדוּשׁ
 בְּרוּךְ הוּא אָמַר כֶּן לְאֲבוֹת פַּעַם
 וּפַעַמִּים. אֲשֶׁר אָמַרְתִּי - שְׂרָצִיתִי
 בְּרִצּוֹן נִפְשֵׁי, שְׁהָרִי אֲמִירָה זֶהוּ
 רִצּוֹן. זֶהוּ שְׂכָתוּב (מלכים א-
 ח) אֲדַנִּי אָמַר לִשְׁכֵן בְּעַרְפֶּל. וְעוֹד
 מֵה תֵּאמַר נִפְשָׁךְ וְאֶעֱשֶׂה לָּךְ.
 וְנַחֲרֹו לְעֵלָם, מֵאֵי לְעוֹלָם. עוֹלָם
 דְּלִעִילָא, וְנַחֲרֹו לְעוֹלָם, מֵאֵי לְעוֹלָם.
 דְּאֶחֱיָדָא בִּיהֵא אַרְצָא, וְאֶתְזַנַּת
 מֵהֵוּא עוֹלָם, וְאֵי הָאֵי אַרְצָא אֶתְרַכַּת, בְּמֵאֵי
 הוּא. לְאֶשְׁמַת הָעָם הוּא דְהוּי.

רַבִּי יִצְחָק אָמַר, אִם הִכְהֵן
 הַמְּשִׁיחַ יַחְטֵא - זֶה הִכְהֵן
 שְׁלֹמֶטָה, שְׁנַתְּפִקֵן לְעִבּוּדָה
 וְנִמְצָא בּוֹ חֲטָא, זֶה וְדֹאֵי קוּרָה
 לְאֶשְׁמַת הָעָם. אוֹי לְאוֹתָם
 שְׁסוּמְכִים עָלָיו. כְּמוֹ כֵּן שְׁלִיחַ
 צְבוּר שְׁנִמְצָא בּוֹ חֲטָא, (משום שהעם
 לא נמצאו צדיקים לפני הקדוש ברוך הוא) אוֹי
 לְאוֹתָם שְׁסוּמְכִים עָלָיו. אָמַר רַבִּי
 יְהוּדָה, וְכָל שָׁפֵן הִכְהֵן, שְׁכָל
 יִשְׂרָאֵל, וְהַעֲלִינִים וְהַתְּחַתּוּנִים,
 כְּלָם מְאֻחָדִים (מחכים) וּמְצַפִּים
 לְהַתְּבַרֵךְ עַל יְדוֹ.

שְׁהָרִי שְׁנִינּוּ, בְּשַׁעָה שֶׁהִכְהֵן
 מִתְחִיל לְכוּן דְּבָרִים וּלְהַקְרִיב
 קָרְבָן עָלָיו, הַכֹּל נִמְצָאִים בְּבִרְכָה
 וּבִשְׂמֻחָה. הַיָּמִין מִתְחִיל
 לְהַתְּעוֹרֵר, הַשְּׂמָאל נִכְלָל לְיָמִין,
 וְהַכֹּל נִקְשֵׁר וְנֶאֱחָז זֶה עִם זֶה,
 וְכָלִם מִתְּבָרְכִים כְּאֶחָד. נִמְצָא
 שְׁעַל יְדֵי הִכְהֵן מִתְּבָרְכִים
 הַעֲלִינִים וְהַתְּחַתּוּנִים, וְהָרִי
 פְּרֻשׁוּהָ. וּמִשׁוּם כֶּן צְרִיף לְהַקְרִיב
 קָרְבָן עָלָיו, כְּדִי שִׁיתְּכַפֵּר חֲטָאוֹ.
 אָמַר רַבִּי יוֹסִי, הָרִי שְׁנִינּוּ שְׁעַל
 יְדֵי הִכְהֵן מִתְּכַפֵּר חֲטָאוֹ שֶׁל אָדָם
 כְּשִׁמְקָרִיב קָרְבָן. עֲכָשׁוּ כִּשְׁהוּא
 חוּטָא, מִי מְקָרִיב עָלָיו וּמִי יִכְפֹּר

הוּא דְכָתִיב אֲשֶׁר נִשְׁבַּעַתְּ לָהֶם בְּךָ, בְּאִינּוֹן
 דְּלִעִילָא בְּאִינּוֹן דְּיִשְׂרָאֵן בְּךָ. וְתַדְבֵּר אֲלֵיהֶם
 אַרְבֵּה אֶת זֶרְעֶכֶם וּגּו'. אֲשֶׁר אָמַרְתִּי, אֲשֶׁר
 אָמַרְתָּ מִיִּבְעֵי לִיהֵ. אֲלֵא קִדְשָׁא בְרִיף הוּא אָמַר
 כֶּן לְאַבְהֵן, זְמָנָא וְתָרִין זְמָנִין. אֲשֶׁר אָמַרְתִּי:
 דְּצִבִּיתִי בְרַעוּ נִפְשֵׁי, דְּהָא אֲמִירָה רַעוּתָא הוּא,
 הָדָא הוּא דְכָתִיב, (מלכים א ח) אֲדַנִּי אָמַר לְשָׁפוֹן
 בְּעַרְפֶּל. וְעוֹד מֵה תֵּאמַר נִפְשָׁךְ וְאֶעֱשֶׂה לָּךְ.
 וְנַחֲרֹו לְעוֹלָם, מֵאֵי לְעוֹלָם. עוֹלָם דְּלִעִילָא,
 דְּאֶחֱיָדָא בִּיהֵא אַרְצָא, וְאֶתְזַנַּת
 מֵהֵוּא עוֹלָם, וְאֵי הָאֵי אַרְצָא אֶתְרַכַּת, בְּמֵאֵי
 הוּא. לְאֶשְׁמַת הָעָם הוּא דְהוּי.

רַבִּי יִצְחָק אָמַר, אִם הִכְהֵן הַמְּשִׁיחַ יַחְטֵא, דָּא
 כְּהֵן דְּלִתְתָא, דְּאֶתְתְּקֵן לְעִבּוּדָה וְאֶשְׁתַּכַּח
 בִּיהֵא חֲטָאָה, לְאֶשְׁמַת הָעָם הוּא דְהוּי וְדֹאֵי. וּוִי
 לְאִינּוֹן דְּסַמִּיכִין עָלֵיהֵ, (דף י"ח ע"א) כְּגוּוֹנָא דָא,
 שְׁלִיחָא דְצְבוּרָא דְאֶשְׁתַּכַּח בִּיהֵא חֲטָאָה, (גין
 דעמא לא אשתכחו ופאין קמי קדשא ברוך הוא) וּוִי לְאִינּוֹן
 דְּסַמִּיכִין עָלֵיהֵ. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, וְכָל שָׁפֵן
 כְּהֵנָא, דְּכָל יִשְׂרָאֵל, וְעֵלְאִין וְתַתְּאִין כְּלָהוּ
 אֶחֱיָדָן (ג"א מחכאון) וּמְצַפָּאן לְאֶתְבָּרְכָא עַל יְדוּי.

דְּהָא תְּנִינּוּ, בְּשַׁעָתָא דְכְּהֵנָא שְׁאָרִי לְכוּוֹנָא
 מְלִין, וּלְקָרְבָא קָרְבָנָא עֲלָאָה, כְּלָא
 אֶשְׁתַּכַּחוּ בְּבִרְכָתָא וּבְחֻדוּוּתָא. יְמִינָא, שְׁאָרִי
 לְאֶתְעָרָא. שְׂמָאלָא אֶתְפְּלִיל בִּימִינָא, וְכָלָא
 אֶתְאֶחֱיד וְאֶתְקַשֵּׁר דָּא בְּדָא, וְאֶתְבָּרְכוּן כְּלָהוּ
 כְּחֻדָא. אֶשְׁתַּכַּח, דְּעַל יְדָא דְכְּהֵנָא, מִתְּבָרְכָאן
 עָלְאֵי וְתַתְּאֵי, וְהָא אוּקְמוּהָ. וּבְגִין כֶּן בְּעֵי
 לְקָרְבָא קָרְבָנָא עָלֵיהֵ, בְּגִין דִּיתְכַפֵּר חוּבִיָּה.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, הָא תְּנִינּוּ, דְּעַל יְדָא דְכְּהֵנָא
 אֶתְכַפֵּר חוּבָא דְבֵר נָשׁ, כְּדִי קָרִיב קָרְבָנָא.
 הַשְּׂתָא דְאִיהוּ חֲטִי, מָאן מְקָרִיב עָלֵיהֵ, וּמָאן
 יִכְפֹּר עָלֵיהֵ. אֵי תִימָא דְאִיהוּ מְקָרִיב עַל

עליו? אם תאמר שהוא מקריב על נפשו - הרי הוא התקלקל, ואינו כדאי שיתברכו עליו עליונים ותחתונים. התחתונים לא יתברכו על ידו, כל שפן העליונים. אמר רבי יהודה, ולא? והרי כתוב (ויקרא טז) וכפר בעדו ובעד ביתו. למה צריך לכפר עליו? משום שהוא חטא, וכפר על עצמו, שכתוב וכפר בעדו. אמר רבי חייא, הרי ידוע באיזה מקום נקשר הפה הגדול ובאיזה מקום נקשר פהו אחר. ואותו שנקרא סגן ידוע. משום כך פהו מקריב את קרבנו בראשונה, ומעלה אותו עד אותו מקום שנקשר בו. ואחר שהפכה עלה לאותו מקום, לא מעכבים אותו לעלות למקומו ולכפר על חטאו. ולכן אחר מקריב עליו את קרבנו. כיון שאחר הוא המקריב, ולא מסתפקים כל כך על ידו, אחר כך הוא מקריב, ואותם העליונים, כלם מתחברים לכפר את חטאו, והמלך הקדוש מסכים על ידם. כמו כן המתפלל וטעה, יצמד אחר תחתיו.

רבי אלעזר ורבי אבא היו יושבים. אמר רבי אלעזר, ראיתי את אבא ביום ראש השנה ויום הכפורים שאינו רוצה לשמע תפלה מכל אדם, אלא אם עמד עליו שלשה ימים קדם לטהר אותו. שרבי שמעון היה אומר כך: בתפלת האדם הזה שאני מטהר, מתכפר העולם. וכל שפן בתקיעת השופר שאינו מקבל תקיעה של אדם שאינו חכם לתקע בסוד התקיעה.

ששנינו, רבי ייסא סבא אומר, התקיעות הללו כסדרן. הראשונה פלוה מהפל. השנייה - אחת כסדר ואחת כסדר, גבורה גדולה ביניהם. שלישית - אחת פאן ואחת פאן, וגבורה ביניהם. השכר עולה, והתרוצה יורדת.

נפשיה, הא איהו אתקלקל, ולא איהו כדאי דיתברכו עליה עלאי ותתאי. תתאי לא יתברכו על ידיה, כל שפן עלאי. אמר רבי יהודה, ולא. והא כתיב (ויקרא טז) וכפר בעדו ובעד ביתו, אמאי בעיא לכפרא עליה, בגין דאיהו חב יכפר על גרמיה, דכתיב וכפר בעדו. אמר רבי חייא, הא ידיע באן אתר אתקשר פהנא רבא. ובאן אתר אתקשר פהנא אחרא, וההוא דאקרי סגן ידיעא. בגין כך, פהו אחרא קא מקריב קרבניה בקדמיתא, וסליק ליה עד ההוא אתר דאתקשר ביה. פתר דכהנא סליק לההוא אתר, לא מעכבין ליה לסלקא לאתריה, ולא תפרא חוביה. ועל דא, אחרא קא מקריב עליה קרבניה. כיון דאחרא הוא מקריב, ולא מסתפקין כל כך על ידיה, לבתר איהו מקריב, ואינון עלאין, פלהו מתחברין לכפרא חוביה. ומלפא קדישא אסתפם על ידיהו. כגוונא דא, המתפלל וטעה יצמוד אחר תחתיו.

רבי אלעזר ורבי אבא הוו יתבי. אמר רבי אלעזר, חמינא לאבא ביומי דראש השנה ויום הכפורים, דלא בעי למשמע צלותא מפל בר נש, אלא אי קאים עליה תלתא יומין קודם, לדכא ליה. דרבי שמעון הוה אמר הכי, בצלותא דהאי בר נש דאנא מדפינא, אתכפר עלמא. וכל שפן בתקיעה דשופר, דלא מקבל תקיעתא דבר נש דלאו איהו חכים למתקע ברזא דתקיעה.

דתנינן, רבי ייסא סבא אומר, הני תקיעתא כסדרן. קדמאה, פלילא מפלא. תנינא, חדא כסדרא וחדא כסדרא, גבורה גדולה ביניהם. תליתאה, חד הכא וחד הכא גדולה ביניהם. שלישית - אחת פאן ואחת פאן, וגבורה ביניהם. השכר עולה, והתרוצה יורדת.